

Orientačné medzníky vývinu reči

12 – 18 MESIACOV

Používa vlastnú malú slovnú zásobu

- používa asi 40 prvých slov
- používa prvé gestá v komunikácii s rodičmi
- rozumie asi 50 slov
- začína predstierať, že pije z pohára alebo že spí

18 – 24 MESIACOV

Spája dve - tri slová

- začína predstierať, že jeden predmet predstavuje iný predmet (palička je lyžička, sveter je vankúš)
- používa 50 – 70 slov
- začína spájať slová do dvojslovných a trojslovných viet (mama daj, bába hajá, tati pod' tu)
- pýta sa jednoduché otázky (kde je?)
- používa prvú gramatiku (podstatné mená v množnom čísle, rozkazovací spôsob, minulý čas)
- rozumie asi 100 slov

24 – 30 MESIACOV

Používa rozvité vety s gramatikou

- používa 300 slov
- vyjadruje sa v rozvitých vetách (3 – 5 slovných)
- odpovedá na otázky (Čo je to? Kde je auto? Čo robíš)
- používa predložky (v, na, do), zámená (ja, ty, my)
- skloňuje podstatné mená (napr. mame, tatovi)
- rozumie, keď hovoríte o veciach, ktoré sa stali v minulosti alebo sa stanú v budúcnosti
- objavujú sa prvé súvetia so spojkami (a)

30 – 36 MESIACOV

Používa aj zložité vety, súvetia

- hrá s v prítomnosti iných detí so spoločnými hračkami, zatiaľ skôr vedľa nich
- vie predstierať (napr. predstiera, že mieša polievku)
- používa 600 - 1000 slov
- používa spojky (a, že, ktorý, alebo, lebo)
- rozumie trojslovným príkazom
- v reči sa objavujú prvé súvislé prerozprávania zážitkov dieťaťa alebo jednoduchých príbehov

3- 4 roky

- uprednostňuje verbálnu komunikáciu, pomocou reči dosahuje cieľ
- reč by mala byť zrozumiteľná pre okolie
- väčšina hlások by už mala byť vyslovovaná správne
- obvykle už používa správnu skladbu vety, tvorí súvetia (priradňovacie aj podradňovacie)
- tvorí protiklady
- dokáže sa naučiť krátke básničky
- povie svoje meno, mená súrodencov, kamarátov

4- 5 rokov

- ovláda asi okolo 1500-2000 slov
- verbálny prejav je z gramatického aspektu v norme
- používa všetky slovné druhy
- používa minulý, prítomný a budúci čas
- spontánne informuje o zážitkoch, pocitoch a prianiach
- druhému „predá“ krátky odkaz

5-6 rokov

- definuje význam pojmov
- chápe jednoduché vtipy a hádanky
- zostaví dejovú postupnosť a ju opíše
- pomenuje, čo robí určitá profesia
- priradí, čo k sebe patrí a vysvetlí to
- vie spamäti kratšie texty
- tvorí nadradené pojmy, protiklady, slová podobného významu
- pozná a vymyslí slová rovnakého zvuku, ale rôzneho významu
- spozná a pomenuje nezmysel na obrázku
- správne posúdi pravdivosť, či nepravdivosť tvrdenia
- interpretuje rozprávky, príbehy bez obrázkového sprievodu
- chápe a v správnom poradí realizuje i pomerne dlhé a komplikovanejšie pokyny
- spozná nesprávne utvorenú vetu
- do príbehu doplní slovo v správnom tvare
- rečový prejav po obsahovej i formálnej stránke zodpovedá kritériám bežnej konverzácie
- aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s deťmi i dospelými
- dodržiava pravidlá konverzácie a spoločenského kontaktu
- dokáže sformulovať otázku, adekvátne odpovedať na otázku (samostatne a zmysluplne)
- zmysluplne vyjadrí myšlienku, nápad, mienku, popíše situáciu, udalosť, vyjadrí svoje pocity...

